



Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS)

Kuntapäättäjän infopaketti



ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Mitä – kenelle – miksi

Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS) – kuntapäättäjän infopaketti

Mitä

- Infopaketti, jossa avataan kunta-alan energiatehokkuussopimustoiminnan kokonaisuus

Kenelle

- Kuntapäättäjille ja kunnan virkamiehille
- Energiatehokkuussopimukseen liittyneille kunnille
- Energiatehokkuussopimukseen liittyville kunnille

Miksi

- Infopaketti kuntapäättäjille vauhdittamaan kunnan toimintaa sopimuksen tavoitteiden saavuttamisessa
- Sopimustoiminnan ymmärryksen ja tietoisuuden kasvattaminen



Kuntapäättäjäinfopaketti sisältää

Yleisesite



Tiivis kalvosarja



Liittyvälle kunnalle kalvosarja



Liittyneelle kunnalle syvälinen kalvosarja





Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS)

Sopimukseen liittyvän kunnan
kuntapäättäjälle



ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Sisältö

Sopimukseen liittyvän kunnan kuntapäättäjälle

- Kunta-alan energiatehokkuussopimus – kootut faktat
- Mukana olevat kunnat
- Mitä kunta hyötyy? / Mihin kunta sitoutuu?
- Vaikuttavuus
- Liittyvälle kunnalle askelmerkit mukaan sopimukseen
- Käytännön toteutus kunnassa
- Taustat
- Lisätietoa

Kunta-alan energiatehokkuussopimus tuo kunnalle konkreettista hyötyä

”Meillä on energiatehokkuussopimuksesta hyvät kokemukset. Olemme mukana isommassa viitekehyksessä, joka antaa puitteet omiin energiansäästötoimiin. Lisäksi sopimuksen edellyttämä säännöllinen raportointi pitää energiatehokkuusasiat hyvin mielessä.”

- lin kunnanjohtaja **Ari Alatossava**

”Kunnat ja kuntayhtymät itse ovat merkittäviä energiakäyttäjiä ja voivat vaikuttaa oman toimintansa energiatehokkuuteen. Kunnat voivat toimia yhteiskuntavastuun etulinjassa omassa paikallisyhteisössä ja vaikuttaa paikallisten toimijoiden tietoisuuteen ja aktiivisuuteen energiatehokkuuden rintamalla. Energiatehokkuussopimukset ovat hyvä, konkreettinen työväline ja kirittäjä kuntien toiminnassa.”

- varatoimitusjohtaja **Timo Reina**, Suomen kuntaliitto

Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS)

– faktoja

- Vapaaehtoinen järjestelmä, joka tarjoaa viitekehyksen kunnan tehokkaan ja vaikuttavan energiatehokkuustyön toteuttamiseen.
- Tavoitteena liittää energiatehokkuus sekä pyrkimys uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen osaksi kunnan toimintaa ja sen käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä.
- Liittyjä asettaa vuodelle 2025 energiansäästötavoitteen, joka vastaa 7,5 % sen energiankäytöstä.
- Nykyinen sopimuskausi on vuosille 2017-2025 – **mukaan voi vielä liittyä!**
 - KETSiin voivat liittyä kaikki kunnat ja kuntayhtymät.
 - Jos kunta liittyy Hinku-verkostoon sen velvoitteena on liittyä myös KETSiin.
- Valtio tarjoaa tukea energiakatselmuksiin ja energiatehokkuusinvestointeihin.
 - Korotettu energiatuki energiakatselmuksiin
 - Mahdollisuus investointitukeen myös tavanomaisen tekniikan energiatehokkuustoimenpiteille
- Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen ovat allekirjoittaneet työ- ja elinkeinoministeriö (TEM), Kuntaliitto ja Energiavirasto.
 - Kunta liittyy sopimukseen allekirjoittamalla liittymissopimuksen Energiaviraston kanssa.
 - Motiva vastaa sopimuksen käytännön toimeenpanosta, alueelliset energianeuvot tukevat toimintaa.

Lisätietoa:

energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi

businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/energiatuki



Mukana olevat kunnat

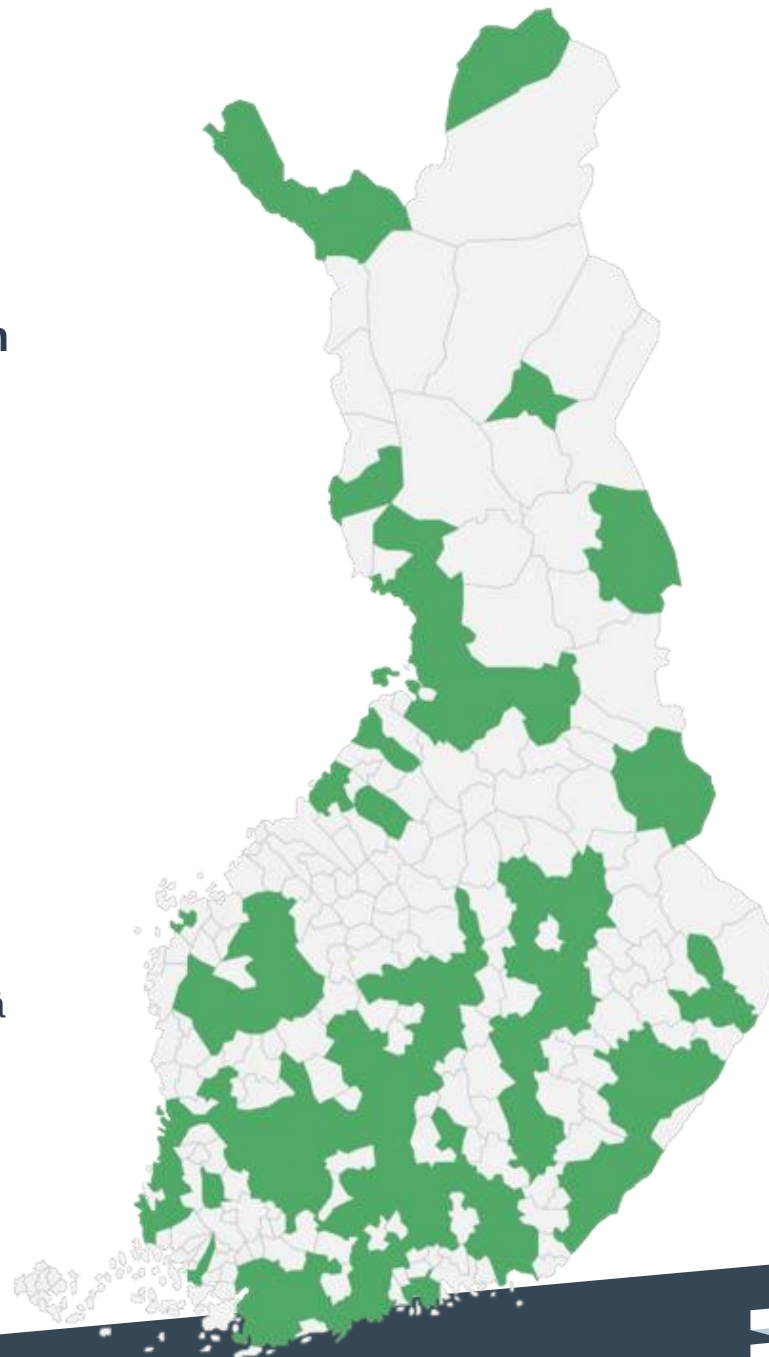
● Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS) liittyneet 2017-2025 (106 kuntaa)

Päivitetty 9.2.2021

Mukana myös 11 kuntayhtymää:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
- HUS-kuntayhtymä
- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
- Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
- Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä
- Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymä
- Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Lounais-Hämeen Koulutuskuntayhtymä
- Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
- Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Kurkkaa energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi
ajankohtainen liittymistilanne!



MITEN KUNTA HYÖTYY? / MIHIN KUNTA SITOUTUU?

KUNTA-ALAN **ENERGIATEHOKKUUSSOPIMUS 2017–2025**

NÄIN HYÖDYT:

Käytät energiaa fiksusti – säästät euroja ja luonnonvaroja.

Pienennät energiakulujasi, mikä lisää kannattavuutta ja tulosta. Voit hakea valtion tukea energiatehokkuustoimiin.

Toimit vastuullisesti ja osoitat sen. Investoinnit energiatehokkuuteen edistävät myös vihreää kasvua.

Pienennät toimintasi ilmastokuormaa.

Energiatehokkuuden jatkuvasta parantamisesta tulee hyödyllinen toimintatapa.

Rakennat ja vahvistat myönteistä julkisuuskuvaa.

Valitset vapaaehtoisuuden uuden kansallisen lainsäädännön tai muiden uusien pakkokeinojen sijaan.



TÄHÄN SITOUTUT:

Sitoudut tehostamaan energiankäyttöäsi asettamasi ohjeellisen tavoitteen mukaisesti.

Selvität, miten voit tehostaa energiankäyttöä. Laadit tai päivität toimintasuunnitelman ja toteutat valitsemiasi kustannustehokkaita energiankäytön tehostamistoimia.

Otat huomioon energiatehokkuuden suunnittelussa ja hankinnoissa. Koulutat henkilöstöä ja viestit toimistasi.

Raportoit vuosittain energiankäytön tehostamistoimista.

Pyrit uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen.

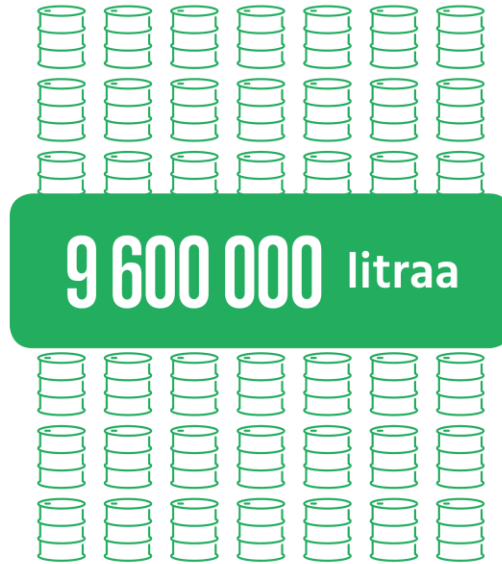


**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**

Vuotuinen CO₂-vähenemä 25 kilotonnia



Päästövähennemä vastaa henkilöautolla ajamista maapallon ympäri noin 4 000 kertaa.



Päästövähennemä vastaa noin 9 600 kuution tai 9,6 miljoonan kevytpolttoöljylitran polttamista.

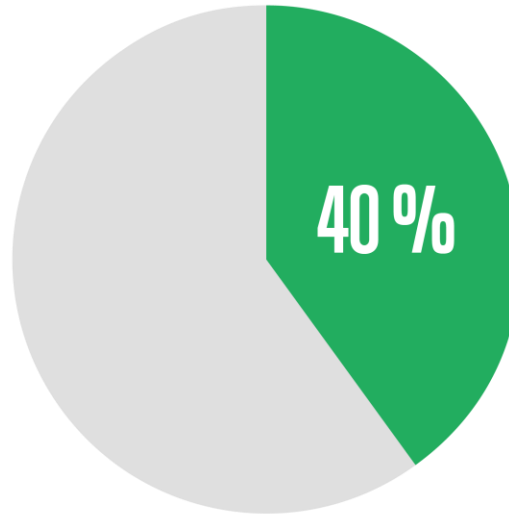


Energiansäästö yhteensä 149 GWh/a, mikä vastaa noin 7 500 sähkölämmitteisen omakotitalon vuosittaista sähkönkulutusta (20 MWh/v).

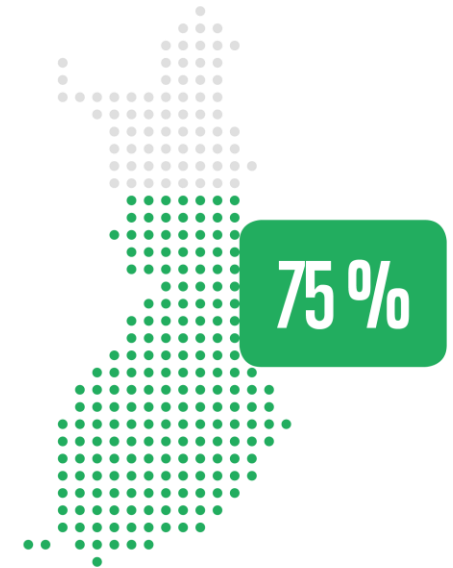
Kustannussäästö vuosina 2017–2019 oli 9,7 milj. euroa



Säästö tarkoittaa keskimäärin yli 26 000 euroa vuoden jokaisena päivänä.



40 % liittyneiden kuntien ja kuntayhtymien yhteensä asettamista energiansäästötavoitteista vuodelle 2025 on saavutettu vuoden 2019 lopussa voimassaolevalla säästöllä.



Kattavuus väkiluvusta: nyt (joulukuu 2020) 75 % Suomen väestöstä.

Liittyvälle kunnalle askelmerkit mukaan sopimukseen

Energiatehokkuussopimus 2017–2025

<https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/liity-sopimukseen/>



ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen liittyminen



- 1) Liittyjän energiatehokkuus-sopimuksen **ja liittymistietojen TÄYTTÖ** ja kahden allekirjoitetun sopimuksen **TOIMITUS** Energiavirastoon



- 2) Liittyjän energiatehokkuus-sopimuksen ja liittymistietojen **TARKASTUS** Motivassa Energiaviraston toimesta ja tarvittaessa lisätietopyyntö



- 3) Energiavirasto allekirjoittaa liittyjän energiatehokkuussopimuksen ja toimittaa toisen allekirjoitetun kappaleen Liittyjälle



- 4) Motiva lisää Liittyjän liittymisrekisteriin



- 5) Kunta/kaupunki/ kuntayhtymä **LIITETÄÄN** kunta-alan energiatehokkuussopimukseen

- Kunta-alalla sopimuskaudella 2017–2025 yksi sopimus kunnan, kaupungin tai kuntayhtymän koosta riippumatta
- Kunta-alan toimijat liittävät asuinrakennuskantansa ensisijaisesti Kiinteistöalan vuokra-asuntoyhteisöjen toimenpideohjelmaan (VAETS)

Askelmerkit kunnan tehokkaampaan energian käyttöön, kustannussäästöihin ja pienempiin päästöihin

- 1. Sitoudu ja aseta tavoitteet**
 - Tee sopimus www.energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi
 - Tavoittele 7,5 % energiatehokkuuden parannusta vuoteen 2025 loppuun mennessä.
 - Kokonaisenergiankulutus saa kasvaa, kunhan tehokkuus paranee.
- 2. Tee toimintasuunnitelma ja vastuuta**
 - Suunnitelma jäsentää toimintaa.
 - Nimeä vastuuhenkilö- ja -taho sopimukselle.
- 3. Selvitä kulutuksen nykytila ja kannattavat tehostamiskohteet**
 - Nykytilanne muodostaa perustan.
 - Valtion tukema katselmus auttaa säästökohteiden valinnassa ja rahoituksen suunnittelussa.
- 4. Toteuta**
 - Tee käyttötekniset muutokset heti.
 - Investointien rahoitusvaihtoehdot; muista myös ESCO-rahoitus ja uudet palvelumallit.
 - Hyödynnä valtion investointituet myös tavanomaiselle teknologialle.
 - Muista kone- ja laitehankintojen energiatehokkuus.
- 5. Seuraa, arvioi ja kerro tuloksista**
 - Raportoi toimenpiteistä ja tuloksista laajasti kunnassasi.
 - Työntekijöille, luottamushenkilöille ja mahdollisuuksien mukaan myös kuntalaisille.

Lisätiedot: kysy@energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi



Käytännön toteutus kunnassa

Kunta-alan energiatehokkuussopimus



ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Sopimukseen sitoutuminen

Tavoitteena on liittää energiatehokkuus, energiansäästö ja pyrkimys uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen osaksi Liittyjän toimintaa ja käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä.

Tarkemmat tiedot liittyjän toimenpiteistä ja velvoitteista löytyy Kunta-alan energiatehokkuussopimuksesta (sopimuskohta 6 Liittyjän toimenpiteet ja velvoitteet).

<http://www.energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/wp-content/uploads/Kunta-ala.pdf>

Tavoitteiden saavuttamiseksi liittyjä sitoutuu:

- Toiminnan organisointiin ja suunnitteluun
- Energiatehokkuuden huomioon ottamiseen suunnittelussa ja hankinnoissa
- Energiankäytön tehostamismahdollisuuksien selvittämiseen
- Kustannustehokkaiden energiankäytön tehostamistoimenpiteiden toteuttamiseen
- Energiankäytön seurantaan ja sen hyödyntämiseen suunnitelmallisesti
- Henkilökunnan koulutukseen ja energiatehokkuusasioiden viestintään
- Alueellisen yhteistyön ja koordinaation edistämiseen
- Vuosittaiseen sopimuksen edellyttämään raportointiin

Sopimuksen käytännön toteutus kunnassa

Liittyjän velvoitteet	Toteutustapa
Toiminnan organisointi	Energiatehokkuusryhmä, energiaryhmä, ilmastoryhmä, kestävän kehityksen ryhmä
Suunnittelu (toimintasuunnitelma)	Systemaattinen toiminta sopimuskauden mittaisena toimintasuunnitelmana; erillisenä dokumenttina tai linkitettyinä kunnan muuan energia- ja ilmastotoimintaan
Energiatehokkuuden huomioon ottaminen suunnittelussa ja hankinnoissa	Suositus hyödyntää TEMin ohjetta energiatehokkuuden huomioimisessa; käytännön työhön tukea ja apua Motivalta.
Energiatehokkuuden huomioon ottaminen uudis- ja korjausrakentamisen suunnittelun ohjauksessa	Esimerkiksi uudisrakentamisessa koko elinkaaren osalta energiatehokkuuden huomioiminen sekä kuntien investoinnit ja rahoitusmallit
Uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto	Esimerkiksi Uusiutuvan energian kuntakatselmuksen toteuttaminen; sen pohjalta toimenpiteiden toteuttaminen
Energiakatselmusten ja investointien sekä niissä havaittujen toimenpiteiden toteuttaminen	Energiakatselmusten toteuttaminen (huomioi korotetun tuen mahdollisuus!), ESCO-mallin hyödyntäminen, investointien osalta energiatehokkuuden huomioiminen
Kulutusseuranta ja sen hyödyntäminen	Kuntakohtaisesti vaihtelevuutta. Systemaattinen seuranta hyödyntäen toimittajaa tai itse toteutettuna. Osalla ei systemaattista seurantaa.
Koulutus- ja tiedotustoiminta	Kuntaorganisaation sisällä henkilöstölle, tilojen käyttäjille, varhais ja peruskasvatuksen kautta oppilaille sekä kuntalaisille. Kunnittain vaihtelua
Vuosittainen raportointi	Vuosittainen raportointi; raportoivat asiat sovittu sopimukseen liityttäessä.

Esimerkkejä

Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen käytännön toteutus kunnassa

Lisää esimerkkejä

energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi



**ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET**

Oulu: Takuu energiansäästöstä kannusti ESCO-hankkeisiin



- Oulun kaupungin energiatehokkuustavoitteista iso osa tulee ESCO-hankkeista. Niissä ulkopuolinen energia-asiantuntija antaa takuun saavutettavista säästöistä.
- [Lue koko juttu >](#)

Rauman kaupunki: Yhteinen toimintamalli sitouttaa energiansäästöön



- Raumalla kehitettiin hallintorajat ylittävä toimintamalli, jossa koko kaupunginhallinto tekee energiatehokkuusasioissa tiivistä yhteistyötä. Sitouttava ja motivoiva malli saa paljon myönteistä palautetta.
- [Lue koko juttu >](#)

Kotka: Kovat tavoitteet vaativat laajaa yhteistyötä



- Kotkassa kaupunki ja yritykset tiivistävät yhteistyötä kunnianhimoisten energiansäästö tavoitteiden saavuttamiseksi. Se näkyy muun muassa uuden Kantasataman suunnittelussa.
- [Lue koko juttu >](#)

Turku: Energiatehokkuuden johtaminen tuo tuloksia



- Turun kunnianhimoinen ilmastotavoite edellyttää entistä järjestelmällisempää otetta kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamisessa. Tätä varten kehitettiin kattava johtamismalli.
- [Lue koko juttu >](#)

Kuntien yhteistyö energiansäästöasioissa laajenee Hämeessä



- Pirkanmaan mallin mukaan nyt myös Kanta-Hämeen kunnat tiivistävät yhteydenpitoa energiatehokkuuteen liittyvissä asioissa. Vuoropuhelusta hyötyvät kaikki osapuolet.
- [Lue koko juttu >](#)

Taustat

Energiatohokkuussopimukset 2017-2025



ENERGIATOHOKKUUS-
SOPIMUKSET

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025

ELINKEINOELÄMÄ | KUNTA-ALA | KIINTEISTÖALA | ÖLJYLÄMMITYSKIINTEISTÖT

ENERGIANSÄÄSTÖ-
SOPIMUKSET
1997–2007

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET
2008–2016

ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET
2017–2025

- Kattava vapaaehtoinen energiatehokkuussopimustoiminta on käynnistynyt Suomessa jo vuonna 1997.
- Sopimustoiminta on tuottanut toivottuja tuloksia.

Energiatehokkuusdirektiivi asetti velvoitteen



Eri alojen energiatehokkuussopimukset ovat Suomessa ensisijainen keino täyttää EU:n tiukat energiatehokkuusvelvoitteet

Energiatehokkuusdirektiivi (2012/27/EU) ja sen muutos (2018/2002) (EED)

- Sopimustoiminnalla saavutetut säästöt kattavat selvästi yli puolet energiatehokkuusdirektiivin 7 artiklan velvoitekauden 2014–2020 mukaisesta sitovasta kansallisesta energiansäästötavoitteesta
- **Sopimustoiminnan on tavoitteena kattaa yli puolet myös energiatehokkuusdirektiivin 7 artiklan uuden **velvoitekauden 2021–2030** mukaisesta sitovasta kansallisesta energiansäästötavoitteesta.**

Energiatehokkuussopimukset 2017–2025



Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimijat

Kunnat
Yhdys- ja
vastuhenkilö

Kaupungit
Yhdys- ja
vastuhenkilö

Kuntayhtymät
Yhdys- ja
vastuhenkilö

Motiva
Käytännön toiminta

Alueellinen energianeuvonta (maakunnittain)
Maakunnassa energianeuvonnan toteuttaminen, yhtenä
kohderyhmänä kunnat

Energiavirasto
Vastuulla toiminnan tehokas organistointi ja valvonta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Rahoitus ja yhteistyö

Lisätietoa

[Energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi](https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi)

sopimustulokset.fi

kysy@energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi



ENERGIATEHOKKUUS-
SOPIMUKSET